

Dabas aizsardzības
pārvalde

Spānijas kailgliemezis normatīvo aktu kontekstā

Jēkabs Dzenis
Dabas aizsardzības departamenta
CITES nodaļas vadītājs
jekabs.dzenis@daba.gov.lv

19.04.2018., Sigulda

Dabas aizsardzības
pārvalde

4.11.2014.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 317/35

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1143/2014

(2014. gada 22. oktobris)

par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību

Tā nosaka:

- Aizliegtās darbības – ieviešana, tirgošana, pavairošana u.c.
- Atļauju sistēmas izveide turēšanai stingrā uzraudzībā
- Rīcības plānu izstrāde attiecībā uz izplatīšanās ceļiem
- Uzraudzības/monitoringa sistēmas izveide
- Kontroles sistēmas izveide
- Ātrā izskaušana agrīnā invāzijas stadijā
- Plaši izplatījušos sugu pārvaldība
- Cietušo ekosistēmu atjaunošana
- Ziņojums Eiropas Komisijai – 24. pants

4.11.2014.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 317/35

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 1143/2014
(2014. gada 22. oktobris)
par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību

L 189/4

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

14.7.2016.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2016/1141
(2016. gada 13. jūlijs),
ar ko atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1143/2014 pieņem sarakstu ar
invazīvajām svešzemju sugām, kas rada bažas Savienībai

Iekļautas 37 sugas

13.7.2017.

LV

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 182/37

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2017/1263
(2017. gada 12. jūlijs),
ar ko atjaunina sarakstu, kurā uzskaitītas invazīvās svešzemju sugas, kas rada bažas Savienībai, un
kurš atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1143/2014 izveidots ar Īstenošanas
regulu (ES) 2016/1141

Iekļautas vēl 12 sugas

Dabas aizsardzības
pārvalde

European
Commission

Invasive Alien Species of Union concern

Eriocheir sinensis (Chinese mitten crab)

The Chinese mitten crab is native to eastern Asia. It owes its name to the distinctive dense mat of hair on its claws. It probably entered Europe in the early 1900s on board merchant ships hidden inside the vessels' ballast waters. It is now established in Belgium, Czech Republic, Finland, France, Germany, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Spain and the United Kingdom, where it has spread rapidly from marine and estuarine habitats to inland freshwater systems.

The species is a disruptive "ecosystem engineer" causing major economic and ecological damage to riverbanks and flood defences through its burrowing activities.

It also damages commercial fishing gear and has a

negative impact on biodiversity due to predation and competition with native species.

Once established, the Chinese mitten crab is very difficult to control. Therefore, it is important not only to manage the existing populations but also to prevent them from being introduced and spread out further. Management measures could include its consumption as a source of food or animal feed, subject to the control of their pollutant concentrations and provided that this is integrated in the management measures of the Member State.

Pieejams: [šeit](#)

Savienības un dalībvalstu līmeņa invazīvās sugas

- 3) "invazīva svešzemju suga, kas rada bažas Savienībai" ir invazīva svešzemju suga, kuras kaitīgā ietekme, ievērojot 4. panta 3. punktu, tiek uzskatīta par tādu, kuras novēršanai vajadzīga saskaņota rīcība Savienības līmenī;
- 4) "invazīva svešzemju suga, kas rada bažas dalībvalstij" ir invazīva svešzemju suga (izņemot invazīvās svešzemju sugas, kas rada bažas Savienībai), attiecībā uz kuru dalībvalsts, balstoties uz zinātniskiem pierādījumiem, uzskata, ka tās atbrīvošanas un izplatīšanās kaitīgā ietekme, pat ja tā nav pilnībā skaidra, ir būtiska minētās valsts teritorijā vai tās daļā un prasa rīcību attiecīgās dalībvalsts līmenī;

12. pants

Invazīvas svešzemju sugas, kas rada bažas dalībvalstīm

1. Dalībvalstis var izveidot valsts sarakstu ar invazīvām svešzemju sugām, kas rada bažas dalībvalstij. Attiecībā uz minētajām invazīvajām svešzemju sugām dalībvalstis savā teritorijā pēc vajadzības var piemērot tāds pasākumus, kas paredzēti 7., 8., 13. līdz 17., 19. un 20. pantā. Minētie pasākumi atbilst LESD, un par tiem saskaņā ar Savienības tiesību aktiem paziņo Komisijai.
2. Dalībvalstis informē Komisiju un pārējās dalībvalstis par sugām, kuras tās uzskata par invazīvām svešzemju sugām, kas rada bažas dalībvalstij, un par pasākumiem, ko piemēro saskaņā ar 1. punktu.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Juridiski saistošais Latvijas invazīvo sugu saraksts

Ministru kabineta noteikumi Nr.468

Rīgā 2008.gada 30.jūnijā (prot. Nr.44 8.§)

Invazīvo augu sugu saraksts

Izdoti saskaņā ar Augu aizsardzības likuma 5.panta 16.punktu

1. Noteikumi apstiprina invazīvo augu sugu sarakstu.
2. Invazīvā augu suga ir Sosnovska latvānis *Heracleum sosnowskyi* Manden.

Ministru prezidenta vietā – satiksmes ministrs A.Šlesers

Zemkopības ministrs M.Roze

▼ Tiesību akta pase

Izdevējs: Ministru kabinets

Veids: noteikumi

Numurs: 468

Pieņemts: 30.06.2008.

Stājas spēkā: 03.07.2008.

Statuss: spēkā esošs

Publicēts: "Latvijas Vēstnesis", 100 (3884),
02.07.2008.

Tulkojums:

▶ Satura rādītājs

Saistītie dokumenti

Izdoti saskaņā ar

Skaidrojumi

Dabas aizsardzības
pārvalde

Praktiskā situācija

Sugu un biotopu aizsardzības likums

IV nodaļa Sugu introdukcija un reintrodukcija

18.pants. Sugu introdukcijas noteikumi

(1) Aizliegta Latvijas dabai neraksturīgu sugu introdukcija un izlaišana dabā.

Dzīvnieku aizsardzības likums

IX nodaļa Dzīvnieku nogalināšana

44.pants. Dzīvnieku aizliegts nogalināt. Aizliegums neattiecas uz:

5) bezmugurkaulniekiem, ciktāl citos likumos nav noteikts citādi, kā arī uz dezinsekciju un peļveidīgo grauzēju deratizāciju;

t.i. īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku šugas

Dabas aizsardzības
pārvalde

Praktiskā situācija

- **IZVĒRTĒJUMS PROJEKTA *NOBANIS* IETVAROS**
- **INVAZĪVO SVEŠZEMJU SUGU MONITORINGA PROGRAMMA (IZSTRĀDĀTA 2016.GADĀ)**
 - **SPĀNIJAS KAILGLIEMEZIS IEKĻAUTS BEZMUGURKAULNIEKU FONĀ MONITORINGA PROGRAMMĀ 2018-2019.GADAM**

The screenshot shows a web browser window with the URL https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/invazivas_sugas. The page content includes a navigation menu on the left with options like 'Pētījumu materiāli', 'Invasīvas sugas', and 'Svešzemju sugas'. The main content area features a link to 'Invasīvo svešzemju sugu monitoringa dati >>>' and a section titled 'Latvijā konstatēto invazīvo svešzemju sugu faktu lapas' with a list of species including *Echinocystis lobata*, *Swida sericea*, and *Bunias orientalis*. A footer at the bottom indicates 'Izcelt visus Lieljo, mazo burtu atbilstība Veselus vārdus 8 no 14 atbilstībām'.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Informācijas pieejamība

IERAUGI, ATPAZĪSTI, APKARO!

Izplatīšanās

Stādi

Baļķu kravas

Lielus attālumus suga pārvar ar cilvēka palīdzību – ar transportu, pārveidojot augsni, kompostu vai augus, baļķu kravas, kur var atrasties pieauguši kaillgliemeži, nepieauguši īpatņi vai olas.

Lielā skaitā spēj savairoties 4-5 gadu laikā.

Komposts

Izplatība Latvijā
2016.gadā

SPĀNĪJAS KAILGLIEMEŽIS

Arion lusitanicus

7-14cm

Vairošanās

1 reizē 20 - 30 olas
1 sezonā 400 olas

Hermafroditis. Dzīvo vienu gadu.

Pieaugušie īpatņi rudenī, pēc olu izdēšanas, iet bojā.

Olas dēj mitrās vietās augsnē vai komposta kaudzēs. Olas attīstās 3,5-5 nedēļas. Nepieaugušie gliemeži pārziemo zemsedzē, komposta kaudzēs, zem dēļiem, malkas kaudzēs u.c. priekšmetiem.

Aktivitāte

Kaillgliemeži dienā uzturas ēnainās un mitrās vietās zem krūmiem, dēļiem un citiem priekšmetiem.

Kaillgliemeži ir aktīvi vakarā, nakti un no rīta. Lietainā un siltā laikā aktīvi arī dienā. Barojas ar dažādiem lakstaugiem.

Cīņas metodes

✓ Lasīšana ar rokām un iznīcināšana!

✓ Slazdu ierīkošana

✓ Indēšana ar limicīdiem, vara vitriolu

✓ Speciālu sētiņu uzstādīšana

✓ Dārzu ravēšana

✓ Kompostu neveidošana

✓ Regulāra zālāju pļaušana un zāles savākšana

[HTTPS://WWW.DABA.GOV.LV/PUBLIC/LAT/DATI1/INVAZIVAS_SUGAS/](https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/invazivas_sugas/)
[HTTP://WWW.VARAM.GOV.LV/LAT/DARBIBAS_VEIDI/INVAZIVAS_SUGAS/](http://www.varam.gov.lv/lat/darbibas_veidi/invazivas_sugas/)
[HTTP://NOVEROJUMI.VAAD.GOV.LV/....](http://noverojumi.vaad.gov.lv/...)

Dabas aizsardzības
pārvalde

Jēkabs Dzenis

Dabas aizsardzības departaments

Sigulda, Baznīcas iela 7

jekabs.dzenis@daba.gov.lv

[26101389](tel:26101389)

www.daba.gov.lv